

מוזלמאן

(Muselmann). כינוי נפוץ בקרב אסירי מחנות הריכוז לציון מצבו של אסיר שעל סף המוות מחמת רעב, תשישות והשלמה עם גורלו. לכך הגיעו אסירים רבים זמן קצר לאחר בואם למחנה מתוך חוסר יכולת להסתגל, ואולי גם מתוך חוסר רצון לקבל עליהם את חומרות משטר המחנה. רבים מהם היו משכבת האינטליגנציה או אמידים, והגיעו מארצות שבהן עדיין שררה מידה מסויימת של רווחה וחופש. סוג אחר של מ' היו אסירים שההשפלה, הרעב, המאמץ הגופני והעונשים הגופניים הכניעו. רבים מהמ' היו חולים שביקשו להסתיר את מחלתם, חששו לפנות לבית-החולים במחנה שממנו עלולים היו להילקח בסלקציה למוות. סימני היכר של המ' היו העדר בשר על גופו ועור יבש צהוב מתוח על עצמותיו; מבט בוהה וחוסר מבע וחוסר יכולת לעמוד עמידה יציבה על הרגליים. המ' היה נעשה אטום לנעשה סביבו, אפתי ולא מגיב. אדם שהיה למ' לא היה לו סיכוי להישרד. הממונים הנאצים ראוהו כאסיר שאין חפץ בו, כי אין ביכולתו לעבוד ולעמוד בסדרי משטר המחנה. לרוב נרתעו האסירים ממגע עם מ', שדמותו עוררה חשש מפני מה שעלול או שעתיד לקרות לכמעט כול אחד מהם. אדם שהגיע לכלל 'מוזלמאניות' לא החזיק מעמד יותר מכמה ימים או שבועות. אין יודעים בדיוק מהו מקור הכינוי מ', ויש סבורים כי מקורו בדמיון בין מ' ובין מוסלמי הכורע ונופל ארצה בתפילתו.